

Apoteket Lejonet.

1821.

År 1820 ingick arrendatorn af apoteket i Eksjö, J. Fr. Barkman till K. Maj:t med ansökan om att få anlägga ett nytt apotek i Malmö. Ansökningen bifölls d. 17 maj 1821 af K. Maj:t, som dock förklarade, att privilegium ej komme att utfärdas för Barkman, förr än han styrkt att apotekare Magnus Kjellström å Fläcka Örnen till fullö bekommit ersättning för hvad som bevisligen blifvit utbetalt för det »af Kjellströms fader inlösta privilegium å det af ålder varande andra apotek i Malmö». Härmed åsyftas »Provinsialapoteket», som år 1773 sammanslogs med apoteket Fläcka Örnen.

Efter det Barkman visat sig hafva fullgjort detta åliggande, utfärdades privilegiibref för honom d. 24 okt. 1821 och Lejonet kan alltså sägas hafva uppstått ur det gamla provinsialapoteket.

Året därpå, d. 1 okt. 1822 öppnades apoteket för allmänheten i fastigheten N:o 510 i kvarteret N:o 51 Lejonet, Stortorget 9, hvilken fastighet B. inköpt för ändamålet. Apoteket var sedan inrymt här under 76 år framåt med af tidens kraf och apotekets ökade omsättning framtvingade förändringar och utvidgningar till i aug. 1898, då detsamma af apotekare John Tesch flyttades midt öfver torget till den af honom uppförda palatsliknande byggnaden med adressnummer Stortorget 8 (före 1914 N:o 14) där ovanligt rymliga och praktiskt inredda lokaler för apoteket med dess droghandel, materialhandel och vattenfabrik hade blifvit iordningställda.

Under år 1914 flyttades vattenfabriken härifrån, efter sammanslagning med stadens största fabrik i samma bransch och i de härigenom lediga lokalerna inrättades ett större laboratorium som utrustades med moderna apparater för beredning af preparanda samt en större pulvriseringsanstalt jämte ett nytt, stort

torkrum. Då samtidigt det analytiska laboratoriet moderniserades, och en del af apotekets samt droghandelns lokaler ytterligare utvidgades och förbättrades, framstår apoteket Lejonet i Malmö i sitt nuvarande skick synnerligen elegant och storstilat.

Apotekets privilegium var t. o. m. år 1920 säljbart.

BARKMAN, JOHAN FREDRIK. Född d. 20 dec. 1789 i Jönköping.

Föräldrar: Urfabrikören OLOF BARKMAN, född d. . . ., död d. . . ., och ELSA HELENA TELLANDER, född d. . . ., död d. . . .

Antogs 1804 till elev å apoteket Lejonet i Jönköping och aflade farmacie studiosi-examen 1812. Förestod 1813—14 såsom fältapotekare reservarméns fältapotek dels i Vänersborg, dels i Fredrikshall. Aflade 1817 apotekarexamen och öfvertog 1818 på arrende apoteket i Eksjö. År 1820 ingick B. till K. Maj:t med ansökan om att få anlägga ett nytt apotek i Malmö och förklarade sig villig att i händelse af bifall ersätta apotekaren P. M. Kjellström, den summa 5,500 daler silfvermynt, som dennes fader utbetalt dels till Malmö stad, dels till kreditorerna i konkursen efter däv. apotekaren G. Lindbom, för rättigheten att blifva ensam apotekare i staden. Ansökningen bifölls d. 17 maj 1821 af K. Maj:t, som dock förklarade, att privilegium ej komme att utfärdas för B., förrän han styrkt att Kjellström till fullo bekommit ersättning för hvad som bevisligen blifvit utbetaldt för det »af Kjellströms fader inlösta privilegium å det af ålder varande andra apothek i Malmö». — Efter det B. visat sig hafva fullgjort detta åliggande, utfärdades d. 24 okt. s. å. privilegiebrevet. Det nya apoteket öppnades d. 1 okt. 1822 af Barkman. Under det B. var apotekare i Malmö ägnade han uppmärksamhet jämväl åt odling af medicinalväxter, som han bedref i ganska stor omfattning. Anlade år 1835 »Malmö Brunnsinrättning» å egendomen Möllevången, som då var belägen strax utanför Malmö. I jan. 1863 sålde han apoteket till sin son Carl Gustaf Ulrik.

Död d. 20 febr. 1865 i Malmö.

Gift 1) d. 22 sept. 1822 med CAROLINA FREDRIKA LINDBLAD, född d. 11 april 1802, död d. 19 okt. 1829, dotter till handlanden i Eksjö JOHAN LINDBLAD och AGNETA ELISABET WIBERG.

Barn: EDLA ELISABET FREDRIKA, född d. 20 juni 1823, död d. 22 okt. 1899; — JOHAN OTTO, född d. 11 april 1825, död d. 10 juli 1889. Notarie i Göta hofrätt, vice häradshöfding; — CARL GUSTAF ULRİK, född d. 1 maj 1827, död d. 6 febr. 1877. Apotekare (se nedan).

2) d. 20 aug. 1830 med förra hustruns syster GUSTAVA EMILIA LINDBLAD, född d. 14 juni 1807, död d. 7 okt. 1878.

Barn: CAROLINA CHARLOTTA, född d. 12 juli 1831, död d. 28 aug. 1837; — WILHELM EMIL, född d. 1 maj 1833, död d. 14 juni 1902. Landtbrukare; — AUGUSTA HELENA MARIA, född d. 29 juli 1835, död d. . . ., gift d. . . . 1857 med handlanden i Malmö WILHELM LUTTROPP, född d. 14 aug. 1828, död d. 3 maj 1905; — CAROLINA CHARLOTTA, född d. 1 aug. 1838, död d. 29 juli 1851; — HILDA AMALIA, född d. 21 sept. 1848, gift d. 12 juli 1873 med apotekaren i Gäfle CARL WALFRID BERLIN, född d. 25 okt. 1842, död d. 29 juli 1887.

BARKMAN, CARL GUSTAF ULRİK. Född d. 1 maj 1827 i Malmö.

Föräldrar: Apotekaren JOHAN FREDRIK BARKMAN, född d. 20 dec. 1789, död d. 20 febr. 1865, och CAROLINA FREDRIKA LINDBLAD, född d. 11 april 1802, död d. 19 okt. 1829.

Efter skolstudier vid Malmö allmänna läroverk antogs B. 1842 till elev å faderns apotek, Lejonet i Malmö, och aflade där farmacie studiosi-examen d. 22 nov. 1845. Tjänstgjorde sedan å samma apotek till d. 1 okt. 1846, då han, i och för idkande af studier i kemi och naturalhistoria, 1847, inskrefs vid universitetet i Lund såsom preliminarist samt vistades där läs-året 1846—47. Inskrefs hösten 1847 vid farmaceutiska institutet samt aflade apotekarexamen d. 30 maj 1849. Blef därefter ånyo anställd å faderns apotek till jan. 1852, då han flyttade till apoteket Enhörningen i Göteborg, där han stannade till samma tid 1853. Tog ännu en gång anställning å apoteket Lejonet i Malmö och konditionerade därstädes i 10 års tid tills han i dec. 1862 inköpte nämnda apotek. D. 20 nov. 1863 erhöill han sedermera privilegium å detsamma efter att redan med årets början hafva tillträdt apoteket. B. sålde apoteket d. 30 sept. 1873, men var fortfarande bosatt i Malmö.

Död d. 6 febr. 1877 i Malmö.

Gift d. 18 jan. 1863 med JOSEFINA WILHELMINA LUTTROPP, född d. 1 maj 1837, död d. 7 april 1869, dotter till handlanden CONRAD LUTTROPP och SOFIA MÖLLER.

Barn: CARL ULRIK, född d. 8 nov. 1863. Affärsman, Amerika; — HILMA SOFIA, född d. 13 juni 1865; — EMIL CONRAD, född d. 27 sept. 1866, död d. 7 mars 1869; — EVA WILHELMINA, född d. 11 nov. 1867, gift d. 20 juni 1890 med tandläkaren FRANS TEODOR ROSÉN, född d. 25 sept. 1851, död d. 8 nov. 1895; — MINA EMILIA, född d. 31 mars 1869, gift d. 7 juli 1893 med ingenjören GUSTAV WALLEY, född d. 27 mars 1866.

KERFSTEDT, INGEMAR. Var ägare af apoteket Lejonet i Malmö åren 1873—78. (Se under apoteket Storcken i Stockholm sid. 238.)

CAVALLI, JOHAN GUSTAF. Ägare af apoteket Lejonet i Malmö åren 1878—81. (Se under apoteket Kronan i Göteborg.)

TESCH, JOHAN MARTIN. Född d. 15 febr. 1846 i Eksjö.

Föräldrar: Handlanden JOHAN WILHELM TESCH, född d. 11 febr. 1816, död d. 15 mars 1868, och EMILIE MATHILDA JUSTELIUS, född d. 18 april 1820, död d. 13 aug. 1913.

T. erhöll undervisning vid elementarläroverket i Eksjö samt antogs i sept. 1860 till elev å apoteket i Hvetlanda, där han d. 29 juni 1865 aflade farmacie studiosi-examen. Fortsatte därefter tjänstgöringen å samma apotek till aug. 1866 samt förestod under somrarna 1865 och 1866 brunnsapoteket vid Lannaskede. Tjänstgjorde därefter en kortare tid å apoteket Lejonet i Jönköping och från okt. 1866 till hösten 1867 å apoteket Hjorten i Östersund. Inskrefs höstterminen sistnämnda år vid farmaceutiska institutet, där han d. 28 maj 1873 aflade apotekarexamen. Företog omedelbart därefter en studieresa till Tyskland, Schweiz, Belgien och Frankrike. Tjänstgjorde sedan från hösten 1873 till okt. 1875 å apoteket Kronan i Norrköping samt från nämnda tid till d. 1 maj 1881 å apoteket Hjorten i Östersund, hvilket sistnämnda apotek han förestod under de senare åren. Köpte d. 12 april 1881 apoteket Lejonet i Malmö, som han tillträdde d. 1 maj och hvarå han erhöll privilegium

d. 13 maj s. å. Sålde apoteket 1898, för att ägna sig åt bankverksamhet.

Under de 16 år, som T. innehade apoteket Lejonet, blef dettas verksamhetsområde alltmera utvidgad. Utrymmet i den dåv. lokalen blef för litet och 1897 började T. därför byggandet af den fastighet, som nu disponeras af apoteket. Det uppsving som apoteket och dess engrosaffär tog under T:s ledning var enastående och apoteket växte så att det blef ett af Europas största.

År 1905 stiftade han A.-B. Malmö folkbank och var styrelsens ordförande samt jourhavande direktör till juni 1917, då folkbanken uppgick i A.-B. Industribanken. På våren 1916 upprättades i Malmö ett schweiziskt konsulat och T. utnämndes då till förste innehafvare af denna befattning.

T. har utöfvat en omfattande välgörenhet samt var en verksam och intresserad medlem af en hel del välgörande institutioner i Malmö. Han var ledamot af styrelsen för Malmö museer från 1892 och sedan 1895 dess kassaförvaltare.

R. V. O. 1908. K. V. O. 2:dra kl. 1917.

Död d. 16 febr. 1918.

Gift d. 7 okt. 1879 med BRITA ERIKA PETRONELLA FJELLMAN, född d. 29 sept. 1849, dotter till bankdirektören och rådmanen ANDERS PETER FJELLMAN och BRITA SAHLSTEDT.

ANDERSON, VITUS. Född d. 15 juni 1862 i Ödestugu församling, Jönköpings län.

Föräldrar: Landtbrukaren BENGT ANDERSON, född d. . . . , död d. . . . , och BRITA KATHARINA . . . , född d. . . . , död d. . . .

A. erhöll undervisning först i Jönköpings högre allmänna läroverk efter att hafva begagnat sig af privat undervisning af församlingens kyrkoherde, och fortsatte sedan vid Växjö högre allmänna läroverk, där han slutade i klass 7^l. Antogs d. 20 maj 1883 till elev å apoteket Kronan i Jönköping och fortsatte sin elevtjänstgöring från d. 16 jan. 1885 å apoteket Kronan i Kristianstad. Aflade farmacie studiosi-examen d. 21 jan. 1887 och var därefter anställd å apoteken Svanen i Lund från d. 1 april till d. 30 juli s. å. och å Kronan i Kristianstad från 1 aug. s. å. till d. 1 sept. 1888. Inskrefs höstterminen 1888 vid farmaceutiska institutet och aflade där apotekarexamen d. 23 maj 1891. Tjänstgjorde sedan å apoteket Kronan i Jön-

köping från d. 24 maj 1891 till d. 1 okt. 1893, och å Nordstjärnan i Stockholm från d. 1 okt. 1893 till d. 1 mars 1895. Var föreståndare för apoteket Kronan i Malmö från d. 1 mars 1895 till d. 1 april 1897. Inköpte d. 1 april 1897 tillsammans med Hj. G. Andersson-Tesch apoteket Lejonet i samma stad, hvarvid privilegiet, som utfärdades d. 6 aug. 1898, öfverläts på Vitus Andersson. Inköpssumman för privilegiet jämte inventarier, vattenfabriken och brunnsinrättningen m. m. utgjorde 500,000 kronor, varjämte lagret skulle betalas efter skedd inventering. År 1907 inlöste A. sin icke ägande del af apoteket.

A. var disponent vid A.-B. Apotekarnes vattenfabrik i Malmö från 1899 och kontrollant för undersökning af eldfarliga oljor från 1907.

Död d. 6 mars 1908 å Tyringe vattenkuranstalt.

Efter Anderssons död innehade änkan apoteket till d. 22 okt. 1920, då hon försålde detsamma till legitimerade apotekaren J. F. C. Liljedahl för en köpesumma af 875,000 kronor, hvaraf 250,000 kronor beräknades för privilegiet. Såsom föreståndare för apoteket fungerade under den tid änkan innehade detsamma legitimerade apotekaren Sten Fredricson från d. 9 mars 1908 till d. 19 sept. 1918 och legitimerade apotekaren Willy Sörgård från d. 20 sept. 1918 samt den återstående tiden af änkans innehaf.

Gift d. 8 sept. 1895 med ANNA KATHARINA (KARIN) BERNSTRÖM, född d. 2 aug. 1874, dotter till grosshandlaren ANDREAS BERNSTRÖM och ANNA MATHILDA SUNDSTRÖM.

Barn: ANNA-LISA, född d. 31 juli 1896; — BRITA KATHARINA, född d. 12 okt. 1898; — LARS BENGT ANDREAS, född d. 13 nov. 1900; — INGA KRISTINA, född d. 29 aug. 1905.

ANDERSON-TESCH, HJALMAR GUSTAF. Född d. 19 juli 1872 å Boxholms Bruk, Ekeby socken, Östergötland.

Föräldrar: Bruksförvaltaren GUSTAF ANDERSON, född d. 13 febr. 1840, död d. 13 aug. 1915, och AMALIA FREDRIKA TESCH, född d. 6 okt. 1851, död d. 4 mars 1916.

A:son-Tesch inskrefs, efter att hafva genomgått folkskola med fortsättningskurs, höstterminen 1882 vid Linköpings högre allmänna läroverk, lämnade detta 1888 samt antogs samma år d. 21 sept. till elev å apoteket Lejonet i Malmö. Aflade d. 23 jan. 1892 farmacie studiosi-examen i Stockholm och konditionerade sedan å apoteket Hjorten i Stockholm och å apoteket i

Torshälla samt inskrefs hösten 1893 vid farmaceutiska institutet. Innehade under studietiden vikariat å apoteket Korpen i Stockholm samt å apoteket i Boxholm. Deltog under samma tid som extraelev vid Stockholms högskola i specialkurser i gasanalys och mikroskopi. Aflade apotekarexamen d. 16 maj 1895. Förestod under sommaren 1895 apoteket å Särö, och antog i sept. s. å. anställning å apoteket Lejonet i Malmö. D. 1 april 1897 inköpte A:son-Tesch tillsammans med apotekare Vitus Anderson nämnda apotek men försälde efter tio år sin hälft af det samma till den senare. A:son-Tesch öfvertog samma år arrendet av apoteket Lejonet i Göteborg och kvarstod såsom arrendator av detta till d. 1 juli 1912, samt var sedan intill 1914 års utgång apotekare F. A. E. Wallers medhjälpare vid detta apoteks sköfande. Organiserade under dessa år tillverkning af svenska läkemedel i originalförpackningar, s. k. »ALA»-preparat (Apotekarnes laboratorie aktiebolag), med mål att få till stånd en sammanlutning inom kåren för en tillverkning af dylika inhemska läkemedel. På kallelse af styrelsen för Aktiebolaget Astra, Apotekarnes kemiska fabriker i Södertälje, tillträdde T. 1915 befattningen som detta nygrundade företags verkställande direktör och öfverflyttade hit förutnämnda läkemedelstillverkning. Då nämnda bolag 1918 uppgick i A.-B. Svensk färgämnesindustri lämnade A:son-Tesch sin befattning i företaget.

Från 1920 ägnar han sig hufvudsakligen åt industriell och kommersiell verksamhet.

A:son-Tesch bestred åren 1901—1907 sekreterarbefattningen i Malmöhus läns apotekarförening, senare Skånes apotekarförening. En av delegerade från nämnda förening vid bildandet av Sveriges apotekarförbund, var han förbundets sekreterare under åren 1907—18 och samtidigt ledamot af dess verkställande utskott. Åren 1908—14 var A:son-Tesch därjämte styrelseledamot och sekreterare i Västra Sveriges krets af Sveriges apotekarförbund.

På uppdrag af Sveriges apotekarförbund representerade A:son-Tesch detsamma vid 10:de intern. farm. kongressen i Bryssel 1910 samt vid den 11:te intern. farm. kongressen i Haag-Scheveningen 1913 och var vidare förbundets representant i Federation internationale pharmaceutique.

A:son-Tesch har haft åtskilliga offentliga uppdrag, exempelvis såsom kontrollant för undersökning af eldfarliga oljor i Malmö åren 1899—1907, prisdomare i kemiska sektionen af 1907 års

industriutställning i Lund, stadsrevisor och ledamot i ett flertal nämnder och kommittéer.

Han kallades 1910 till hedersledamot af 10:de intern. farm. kongressen i Bryssel och erhöll vid samma tillfälle diplom för deltagande i den där anordnade farmaceutiska utställningen.

Mycket intresserad i industriella företag var A:son-Tesch 1897—1907 styrelseledamot och vice verkställande direktör i A.-B. Apotekarnes vattenfabrik i Malmö samt uppförde 1903 Malmö kolsyrefabrik, för hvilken han var chef till 1909, då densamma uppgick i A.-B. De förenade kolsyrefabrikerna. Grundade 1907 A.-B. Nordiska syrgasverken och är fortfarande ledamot i dess styrelse samt jourhavande direktör i detsamma. Grundade 1913 A.-B. Syntes, Nol, och är ordförande i dess styrelse. Han är dessutom ledamot i styrelsen och jourhavande direktör i A.-B. Göteborgs syrgasfabrik och A.-B. Stille-Werner i Stockholm.

A:son-Tesch har företagit en mängd studieresor i olika länder även på offentligt uppdrag. Sålunda anställdes han 1918 såsom honorär handelsattaché vid svenska konsulatet i Newyork och gjorde i denna egenskap en omfattande studieresa för Sveriges kemiska industrikontors räkning. Ingående studium ägnades härvid läkemedelsindustrien och serumtillverkningen. Under krigsåren 1915—17 företog han upprepade resor till Holland, Schweiz, Tyskland och Österrike i och för anskaffande af råmaterial för svensk läkemedelstillverkning och för studier af ersättningspreparat.

Sina erfarenheter från studieresorna har A:son-Tesch framlagt genom föreläsningar i flera föreningar och har från trycket utgifvit följande skrifter: *Växtanatometisk undersökning af Folium Uvae ursi och några dess förväxlingar*. Nord. farm. tidskr. 1896. *Carbidens egentliga vikter*. Öfversikt af K. Vetensk. akad. förhandl. 1895. *Hygieniska utställningen i Dresden 1911*. Sv. farm. tidskr. 1911. *Elfte intern. farm. kongressen 1913 i Haag-Scheveningen*. Sv. farm. tidskr. 1913. *De radioaktiva elementens natur*. Sv. farm. tidskr. 1914. *Federation internationale pharmaceutique*. Sv. farm. tidskr. 1914. *Förenta Staternas handelspolitik och exportmöjligheter*. Sv. Export 1919. *Förenta staternas kaliproblem*. Sv. kem. tidskr. 1919. *Förenta staternas kemiska industri under kriget*. Sv. kem. tidskr. 1919. *Forskning och industri i Nordamerikas Förenta stater*. Reserapport till K. utrikesdepartementet. Utg. af Sveriges industri-

förbund. *Medicinska iakttagelser i Förenata staterna*. Sv. läkar-sällsk. förhandl. 1919.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1915.

R. V. O. 1914.

Gift 1) d. 22 okt. 1903 med HARRIET EVALD-LARSEN, född d. 17 nov. 1882, död d. 10 mars 1915, dotter till köpmannen HANS PETER EVALD-LARSEN, född d. 31 dec. 1846, död d. 2 jan. 1899, och CAROLINE FREDRIKE PETERSEN, född d. 15 juni 1848, död d. 15 nov. 1913.

Barn: SVEN GUSTAF EVALD, född d. 29 mars 1905; — NILS ERIK MARTIN, född d. 14 april 1907; — BENGT HJALMAR, född d. 29 aug. 1911; — LARS HARRY, född d. 9 jan. 1913.

2) d. 21 mars 1918 med GUNLÖG EUPHROSYNE BOLINDER, född d. 27 juni 1890, dotter till bokförläggaren HANS LUDVIG BOLINDER och EVA LYDIA EUPHROSYNE STRANDBERG.

Barn: GERD HJ:DOTTER, född d. 24 febr. 1920.

LILJEDAHL, JOHN FREDRIK CARL. Född d. 1 juli 1867 i Trälleborg.

Föräldrar: Apotekaren å Kronan i Göteborg JOHN SAMUEL SIGFRID LILJEDAHL, född d. 28 jan. 1836, död d. 26 april 1893, och JENNY WALLMAN, född d. 2 mars 1842, död d. 15 maj 1916.

Efter att hafva genomgått 6 klasser af Göteborgs latinläroverk, antogs L. d. 5 sept. 1884 till elev å faderns apotek, Kronan i Göteborg, och fortsatte efter 2 års anställning sitt tredje elevår å apoteket Morianen i Stockholm. Aflade d. 21 sept. 1887 farmacie studiosi-examen och tjänstgjorde där-efter å apoteket Kronan i Göteborg till hösten 1888, då han inskrefs vid farmaceutiska institutet och där han aflade apotekar-examen d. 17 maj 1892. Tjänstgjorde därefter å apoteken Örnen och Leoparden i Stockholm 1892—1894 samt Lejonet i Malmö och Svanen i Norrköping, tills han d. 1 okt. 1895 blev föreståndare för apoteket i Storvik. Inköpte d. 1 okt. 1899 apoteket i Sköfde och innehade detta apotek till d. 1 april 1910, då han försålde detsamma för att från sistnämnda dag öfvertaga arrendet af apoteket Enhörningen i Göteborg. Detta apotek förestod L. till d. 1 maj 1921 och blef d. 22 okt. 1920 genom köp innehafvare af privilegiet å apoteket Lejonet i Malmö.

Genom k. brevet d. 25 febr. 1921 har apoteket Lejonet åsatts en årlig afgift af 15,000 kronor till fonden för apoteksinnehafvares pensionering.

Gift d. 16 okt. 1895 med ANNA SIGRID BRUUN, född d. 25 febr. 1872, dotter till stationsinspektoren VIKTOR BRUUN och ANETTE DANIELSON.

Barn: SIGNE MARGIT, född d. 3 mars 1898. Fil. studerande; — JOHN TORSTEN FREDRIK, född d. 8 dec. 1899. Jur. studerande; — DAGMAR GUNHILD, född d. 16 nov. 1902; — KARL GÖSTA EDWARD, född d. 22 jan. 1908; — ELSA GUNVOR, född d. 4 april 1910, död d. 5 nov. s. å.
